

ХИРУРГИЈА I

Предмет се налази у деветом блоку и реализује се кроз 8 часова предавања, 1 час вежби недељно и 65 часова самосталног рада студента у току семестра. Предмет носи 8 ЕСБП бодова.

Образовни циљ предмета

Упознавање студената са основама хирургије, основним симптомима хируршких обољења и повреда, начином дијагностиковања хируршких обољења и повреда, као и преоперативном припремом и постоперативним третманом.

Исход образовања

По завршетку наставе из предмета Хирургије I од студената се очекује стицање следећих знања, вештина, ставова:

Знања:

- Упознавање студената са основним начелима хирургије:
 - упознавање са асепсом и антисепсом
 - Инфекције хируршких рана
 - Преоперативна дијагностика, преоперативна припрема и постоперативно лечење
- Упознавање са повредама, начином лечења, компликацијама насталим неадекватним лечењем:
 - Класификација повреда
 - Класификација и морфологија рана
 - Хемостаза, крварење, трансфузија
 - Шок, биланс воде и електролита.
- Основни принципи анестезије и аналгезије. Упознавање са хируршким болестима једњака и дијафрагме:
 - Анестезија и аналгезија.
 - Једњак. Хируршка обољења једњака, начини хируршког лечења.
 - Дијафрагма. Начини хируршког лечења.
- Упознавање са акутним хируршким обољењима. Дијагностика и лечење:
 - Упознавање са урегментним стањима.
 - Интраабдоминалне инфекције. Абдоминални зид.
 - Упознавање са хернијама, унутрашњим и спољашњим.
 - Оментум, мезентеријум и ретроперитонеум.

- Хируршка обољења желуца, танког црева и црвуљка. Илеуси.
 - Крварење из горњих партија дигестивног тракта.
 - Илеус. Хируршко лечење.
- Хируршка обољења панкреаса, јетре и жучних путева:
 - Упознавање са хируршким обољењима панкреаса и слезине. Основни видови хируршког лечења.
 - Упознавање са хируршким обољењима јетре и жучних путева. Основни видови хируршког лечења
- Хируршка обољења колона, ректума и ануса:
 - Илеус колона. Хируршко збрињавање
 - Упознавање са обољењима ректума и ануса Хируршко лечење
- Хируршка обољења ендокриних жлезда и дојке:
 - Упознавање са хируршким обољењима ендокриних жлезда. Хируршки третман.
 - Упознавање са обољењима дојке. Хируршки третман.
- Основи васкуларне хирургије:
 - Срце и велики крвни судови. Хируршка обољења.
 - Хируршка обољења великих крвних судова.
- Основи васкуларне хирургије:
 - Хируршка обољења периферних артерија.
 - Хируршка обољења периферних вена и лимфног система.
- Упознавање са основама неурохирургије:
 - Дијагностика неурохируршких обољења.
 - Врсте повреда главе и мозга.
 - Компликације краниocereбралних повреда.
 - Интракранијална хипертензија и екстензивни интракранијални процеси.
- Хируршка обољења ЦНС-а, кичмене мождине и периферних нерава:
 - Упознавање са цереброваскуларним обољењима.
 - Повреде и обољења кичмене мождине.
 - Хируршко збрињавање повреда периферних нерава.
- Упознавање са принципима торакалне хирургије.
 - Зид грудног коша.
 - Траума торакса.
 - Грудне дренаже.
- Принципи торакалне хирургије:
 - Хируршка обољења плућа.
 - Хируршка обољења у медијастинуму.
- Упознавање са принципима лапароскопске хирургије.
 - Принципи лапароскопске хирургије

Вештине:

- Узимање хируршке анамнезе.
- Постављање радне дијагнозе на основу опсервације, клиничког прегледа и објективног стања болесника.
- Збрињавање повреда по принципима асепсе и антисепсе.
- Дебридман и сутуре рана.
- Збрињавање крварења.
- Постављање индикација за надокнаду течности. Препознавање дехидратације.
- Упознавање са одређивањем крвних група.
- Пласирање браунила и венепункција, асистенција код пласирања ЦВК.
- Давање локалне анестезије.
- Пласирање назогастричне сонде.
- Хируршки преглед абдомена.
- Ректални туше.
- Преглед килних отвора предњег трбушног зида.
- Палпација и процена пулса код периферних артерија.
- Асистирање код торакалне дренаже.
- Указивање прве помоћи код пнеумоторакса.
- Процена свести код неурохируршке трауме.

Ставови:

- Усвајање доктринарних ставова изнетих у протоколима лечења појединих група обољења и повреда, и усаглашених хируршких процедура у дијагностици и терапији (шок, сепса, политраума).
- Обавезно утврђивање дијагнозе пре почетка лечења.
- Избор процедуре у складу са водичима добре клиничке праксе.
- Информисање пацијента, разговор и обучавање. Постизање правог договора са пацијентом око терапије и врсте процедура пре њихове примене.
- Одговорно понашање према друштвеној заједници. Брзо оспособљавање пацијента за нормалан живот и рад.
- Свест о ограничености сопственог знања и о потреби сталног усавршавања својих стручних знања и вештина.
- Права пацијената се морају поштовати. Обавезан пристанак пацијента на хируршку интервенцију.

Услови слушања наставе:

Да би слушао наставу на овом предмету, студент мора да буде уписан у девети блок Дипломског академског студијског програма -интегрисне студије за доктора медицине.

Облици наставе

Настава се одржава кроз теоријска предавања и практичан рад у Клиничком центру.

Структура предмета

Наставне јединице по недељама

МОДУЛ 1- ОПШТА ХИРУРГИЈА (1,2) 2 ЕСПБ

1. НЕДЕЉА НАСТАВЕ

Наставна јединица 1

Предавање

- Асепса и антисепса.
- Инфекције у хирургији.
- Хируршка дијагностика (пропедевтика, неинвазивна дијагностика).
- Преоперативна припрема и постоперативни ток (операције, индикације).

Вежбе

- Анамнеза.
- Клинички преглед.
- Превијање.
- Дијагностика локалних запаљења.

Наставна јединица 2

Предавање

- Повреде (етиологија и класификација).
- Ране (морфологија и класификација).
- Крварење (трансфузија и хемостаза).
- Шок. Биланс воде и електролита. Реанимација.
- Анестезија и аналгезија.

Вежбе

- Анамнеза.
- Клинички преглед.
- Обрада ране.
- Хируршка хемостаза.
- Интубација.
-

МОДУЛ 2- ХИРУРГИЈА ДИГЕСТИВНОГ СИСТЕМА (1,2,3,4,5) 6 ЕСПБ

3. НЕДЕЉА НАСТАВЕ

Наставна јединица 1

Предавање

- Дијафрагма (хернија, трауме).
- Једњак.

Вежбе

- Анамнеза.
- Клинички преглед.

- Езофагоскопија.
- Радиодијагностика (преглед филмова).

**Наставна
јединица 2
Предавање**

4. НЕДЕЉА НАСТАВЕ

- Желудац и дуоденум.
- Крварење из горњих партија дигестивног тракта.

Вежбе

- Анамнеза.
- Клинички преглед.
- Езофагогастроскопија.
- Радиодијагностика (преглед филмова).

**Наставна
јединица 3
Предавање**

5. НЕДЕЉА НАСТАВЕ

- Танко црево и црвуљак.
- Илеус.

Вежбе

- Анамнеза
- Клинички преглед.
- Радиографија абдомена.
- Пласирање назогастричне сонде.
- Интравенска инјекција.
- Клизма.

**Наставна
јединица 4
Предавање**

6. НЕДЕЉА НАСТАВЕ

- Панкреас и слезина.
- Јетра и жучни путеви.

Вежбе

- Анамнеза.
- Клинички преглед.
- Ултразвучни преглед абдомена.
- СТ абдомена.
- РСР абдомен.

**Наставна
јединица 5
Предавање**

7. НЕДЕЉА НАСТАВЕ

- Колон. Илеус колона.
- Ректум и анус.

Вежбе

- Анамнеза.
- Клинички преглед.
- Ултразвучни преглед абдомена.
- СТ абдомена.
- РСР абдомена.

- Ректални туше.
- Ректоскопија.

**МОДУЛ 3- ХИРУРГИЈА ДОЈКЕ И ЕНДОКРИНОГ СИСТЕМА (1)
1,5 ЕСПБ**

8. НЕДЕЉА НАСТАВЕ

**Наставна
јединица 1
Предавање**

- Хирургија ендокриних жлезда.
- Хирургија дојке.

Вежбе

- Анамнеза.
- Клинички преглед.
- Ултразвучни преглед.
- Мамографија.
- Превијање операивне ране.

МОДУЛ 4 – КАРДИОВАСКУЛАРНА ХИРУРГИЈА (1,2) 2 ЕСПБ

9. НЕДЕЉА НАСТАВЕ

**Наставна
јединица 1
Предавање**

- Срце и велики крвни судови.
- Обољење периферних артерија.

Вежбе

- Анамнеза.
- Клинички преглед.
- Доплер дијагностика.
- Превијање оперативне ране.
- Артериографија.

**Наставна
јединица 2
Предавање**

10. НЕДЕЉА НАСТАВЕ

- Обољење периферних артерија.
- Обољење вена и лимфног система.

Вежбе

- Анамнеза.
- Клинички преглед.
- Доплер дијагностика.
- Превијање оперативне ране.
- Артериографија.

МОДУЛ 5 – ХИРУРГИЈА ЦЕНТРАЛНОГ И ПЕРИФЕРНОГ НЕРВНОГ СИСТЕМА (1,2) 2 ЕСПБ

11. НЕДЕЉА НАСТАВЕ

Наставна јединица 1 Предавање

- Конгениталне малформације и инвазивне односно неинвазивне дијагностичке методе.
- Повреде главе и мозга (трауматска кома). Ране и касне компликације краниоцеребралних повреда.
- Интракранијална хипертензија и екстензивни интракранијални процеси.

Вежбе

- Анамнеза.
- Клинички преглед.
- СТ дијагностика.
- RTG дијагностика.
- Превијање оперативне ране.

Наставна јединица 2 Предавање

12. НЕДЕЉА НАСТАВЕ

- Хируршке инфекције ЦНС-а.
- Цереброваскуларна обољења (хеморагије, анеуризме и др.)
- Повреде и обољења кичмене мождине.
- Синдром радикуларне компресије.
- Повреде и обољења периферних нерава.

Вежбе

- Анамнеза.
- Клинички преглед.
- СТ дијагностика.
- RTG дијагностика.
- Превијање оперативне ране.

МОДУЛ 6– ГРУДНА ХИРУРГИЈА (1,2) 2 ЕСПБ

13. НЕДЕЉА НАСТАВЕ

Наставна јединица 1 Предавање

- Плеура.
- Зид грудног коша.
- Траума грудног коша.

Вежбе

- Анамнеза.
- Клинички преглед.
- СТ дијагностика.
- RTG дијагностика.

- Превијање оперативне ране.
- Бронхоскопија

**Наставна
јединица 2
Предавање**

14. НЕДЕЉА НАСТАВЕ

Вежбе

- Плућа.
- Медијастинум.
- Анамнеза.
- Клинички преглед.
- СТ дијагностика.
- RTG дијагностика.
- Превијање оперативне ране.
- Бронхоскопија.

МОДУЛ 7- ЕНДОСКОПИЈА У ХИРУРГИЈИ (1) 0,5 ЕСПБ

**Наставна
јединица 1
Предавање**

15. НЕДЕЉА НАСТАВЕ

Вежбе

- Лапароскопска хирургија.
- Филмови лапароскопских операција.
- Видеопренос операције.

Место одржавања:

Амбуланте поликлиничког дела клиничког центра. Ургентни центар. Хируршка одељења. Интензивна нега. Студенти проводе по једно поподне у поликлиничком делу Клиничког центра и помажу здравственом особљу у збрињавању пацијената.

Предиспитне обавезе:

Студенти су обавезни да активно учествују у практичној настави. Наставници који изводе наставу ће оцењивати њихово знање, вештину и ставове испољене у току едукације студента оценом од 5 до 10 на основу есеја и колоквијума.

Начин полагања испита и оцењивање:

Испит се полаже у три фазе. Тест, практични део испита и усмени део испита. Оцена на испиту чини 70% крајње оцене студента, док оцена знања, вештине и ставови испољених током наставе чини 30% крајње оцене студента. Оцена се креће у распону од 5 до 10.

Осим оцене на скали од 5 до 10, студент добија и једну од оцена из следеће табеле:

- А – 10% студената са најбољим успехом на испиту
- В – 25% следећих са нижим успехом на испиту
- С – 30% следећих са још нижим успехом на испиту

- D – 25% следећих са још нижим успехом на испиту
E – 10% студената са најслабијим успехом на испиту
Fx – студенти којима треба још мало да би припремили испит
F – студенти који нису положили

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
предавања	10	тест	10
практична настава	5	практични испит	10
колоквијум-и семинар-и	15	усмени испит	50

Званична литература:

- Драговић М., Герзић З., Хирургија: основи хирургије: општи и специјални део, Медицинска књига, Београд, 1998.
- Стевовић Драгослав., Хирургија: за студенте и лекаре, Савремена администрација, Београд, 2000.
- Драговић М., Герзић З., Хирургија: основи хирургије: општи и специјални део, Медицинска књига, Београд, 1998.
- Стевовић Драгослав., Хирургија: за студенте и лекаре, Савремена администрација, Београд, 2000.
- Максимовић Ж., Хирургија, Медицина, Београд, 2009.

Помоћни уџбеници:

- Алексић Р, Ђоковић Д., Дечија хирургија: за студенте медицине, Медицински факултет Крагујевац, Крагујевац, 1999.
- Калезић Н, Угриновић Ђ., Анестезија и интензивно лечење хируршких болесника – уџбеник за студенте медицине, Медицински факултет Крагујевац, Крагујевац, 2010.

**БОЛЕСТИ, СИМПТОМИ И ЗНАЦИ - КЛИНИЧКА СТАЊА И ВЕШТИНЕ
КОЈЕ СТУДЕНТИ МОРАЈУ ПРЕПОЗНАТИ И САВЛАДАТИ У ПРЕДМЕТУ**

ХИРУРГИЈА 1

Области:

- [ОПШТА ХИРУРГИЈА](#)
- [АНЕСТЕЗИОЛОГИЈА И РЕАНИМАТОЛОГИЈА](#)
- [ДИГЕСТИВНА ХИРУРГИЈА](#)
- [ЕНДОКРИНА ХИРУРГИЈА](#)
- [ГРУДНА ХИРУРГИЈА](#)
- [ВАСКУЛАРНА ХИРУРГИЈА](#)
- [НЕУРОХИРУРГИЈА](#)

ОПШТА ХИРУРГИЈА

1 – Студент треба да буде информисан о постојању одређених клиничких стања

2 – Студент је оспособљен да у свакодневној клиничкој пракси препозна симптоме и знаке одговарајућих клиничких стања и да постави њихову радну дијагнозу. Ниво знања студента може бити различит, али мора подазумевати знање основних принципа дијагностике и/или терапије одговарајућих стања

Д – Подразумева да студент може сам да постави дијагнозу физикалним прегледом или помоћу елементарних дијагностичких метода које тражи сам будући лекар опште праксе (лабораторијске анализе, одговарајући РТГ снимак)

Т – Студент треба да буде у стању да лечи некомплицоване форме болести

КЛИНИЧКО СТАЊЕ	1	2	Д	Т
Повреда коже која не захтева хируршку сутуру		+		+
Мања повреда коже која захтева хируршку сутуру (до 5 цм)		+		+
Компликована повреда меких ткива (примарна обрада)		+		+
Инфицирана рана		+	+	
Инфекција коже и поткожног ткива са или без формирања апсцеса		+	+	
Сепса, септикемија, бактеријемија		+	+	
Заштита против тетануса		+		
Радиолошка дијагностика хируршких болесника	+			
Преоперативна припрема хируршког болесника	+			
Постоперативна нега хируршког болесника	+			
Интензивна нега хируршког болесника	+			
Компликације хируршких захвата	+			
Рехабилитација хируршких болесника	+			

1. Студент мора имати теоретско знање о наведеној вештини
2. Студент мора видети како се одређена вештина изводи за време вежби
3. Студент изводи вештину под надзором предавача више пута током вежби
4. Студент рутински изводи наведену вештину и спреман је да је примењује у пракси

ВЕШТИНА	1	2	3	4
Узимање хируршке анамнезе				+
Клинички преглед хируршког болесника				+
Хируршко прање руку		+		
Припрема оперативног поља		+		
Нега хируршке ране				+
Инцизија и дренажа површних гнојних колекција			+	
Сутура ране до 6 цм дужине				+
Везивање хируршких чворова				+
Хируршка обрада инфициране ране			+	
Привремена хемостаза				+
Трајна хемостаза			+	
Постављање првог завоја, компресивног завоја и еластичног завоја				+
Начини стерилизације хируршког веша, материјала и инструмената		+		
Чување и коришћење стерилног материјала и инструмената у амбулантним условима				+

АНЕСТЕЗИОЛОГИЈА И РЕАНИМАТОЛОГИЈА

1 – Студент треба да буде информисан о постојању одређених клиничких стања

2 – Студент је оспособљен да у свакодневној клиничкој пракси препозна симптоме и знаке одговарајућих клиничких стања и да постави њихову радну дијагнозу. Ниво знања студента може бити различит, али мора подразумевати знање основних принципа дијагностике и/или терапије одговарајућих стања

Д – Подразумева да студент може сам да постави дијагнозу физикалним прегледом или помоћу елементарних дијагностичких метода које тражи сам будући лекар опште праксе (лабораторијске анализе, одговарајући РТГ снимак)

Т – Студент треба да буде у стању да лечи некомплицоване форме болести

КЛИНИЧКО СТАЊЕ	1	2	Д	Т
Срчани застој (узроци, предзнаци, знаци)		+	+	
Индикације за започињање или незапочињање КПЦР		+		
I ниво – основна реанимација контрола ваздушног пута, вештачко дисање, циркулаторна потпора код срчаног застоја		+		+
II ниво – напредне мере КПЦР примена лекова, ЕКГ дијагностика поремећаја срчаног ритма, дефибрилација		+	+	
III ниво – продужена реанимација	+			
Клинички синдром шока		+	+	
Лечење шока	+			
Лечење сепсе	+			
Хипонатремија и хипернатремија		+	+	
Хипокалиемија и хиперкалиемија		+	+	
Артеријске гасне анализе		+	+	
Респираторна алкалоза и ацидоза		+	+	
Метаболичка алкалоза и ацидоза		+	+	
Дијагноза и лечење ацидобазних поремећаја	+			
Припрема крви за трансфузију и деривати крви	+			
Компликације трансфузије		+	+	
Врсте опште анестезије	+			
Интра - оперативни мониторинг	+			
Врсте локалне и регионалне анестезије	+			

1. Студент мора имати теоретско знање о наведеној вештини
2. Студент мора видети како се одређена вештина изводи за време вежби
3. Студент изводи вештину под надзором предавача више пута током вежби
4. Студент рутински изводи наведену вештину и спреман је да је примењује у пракси

ВЕШТИНА	1	2	3	4
Утврђивање предзнака и знакова срчаног застоја	+			
Троструки маневар отварања ваздушног пута				+
Постављање оро - фарингеалног тубуса				+
Ендо - трахеална интубација			+	
Пласирање периферне венске каниле			+	
Вештачко дисање помоћу маске и амбу - балона				+
Прекордијални ударац			+	
Спољашња срчана масажа				+
Примена реанимационих медикамената		+		
ЕКГ дијагностика поремећаја срчаног ритма		+		
Дефибрилација срчаног мишића			+	
Мерење уноса и губитка воде код хируршког болесника			+	
Тумачење артеријских гасних анализа				+
Давање трансфузије крви			+	
Давање деривата крви			+	
Узимање анестезиолошке анамнезе			+	
Тумачење рутинских биохемијских анализа				+
Тумачење 12 - каналног ЕКГ - а				+
Одређивање „ASA“ сора				+
Мерење фреквенце периферног пулса				+
Мерење системског артеријског крвног притиска				+
Извођење и тумачење пулс - оксиметрије				+
Тумачење налаза 1 - каналног ЕКГ мониторинга				+
Тумачење мониторинга вентилације плућа			+	

ДИГЕСТИВНА ХИРУРГИЈА

1 – Студент треба да буде информисан о постојању одређених клиничких стања

2 – Студент је оспособљен да у свакодневној клиничкој пракси препозна симптоме и знаке одговарајућих клиничких стања и да постави њихову радну дијагнозу. Ниво знања студента може бити различит, али мора подразумевати знање основних принципа дијагностике и/или терапије одговарајућих стања

Д – Подразумева да студент може сам да постави дијагнозу физикалним прегледом или помоћу елементарних дијагностичких метода које тражи сам будући лекар опште праксе (лабораторијске анализе, одговарајући РТГ снимак)

Т – Студент треба да буде у стању да лечи некомплицоване форме болести

КЛИНИЧКО СТАЊЕ	1	2	Д	Т
Једњак и дијафрагма				
Атреззија езофагуса		+		
Ахалазија једњака		+		
Дивертикулум једњака		+		
Корозивне лезије једњака (киселине, алкални раствори и последичне стенозе)		+	+	
Тумори једњака		+		
Варикси једњака		+	+	
Повреде једњака	+			
Рефлукс стенозе једњака и Barrett - ов једњак		+		
Руптура дијафрагме	+			
Дијафрагмална хернија	+			
Хијатусна хернија и GERB		+	+	
Желудац и дванаестопалачно црево				
Хипертрофија пилоруса		+	+	
Атреззија дуоденума		+	+	
Улкус желуца		+		+
Дуоденални улкус		+		+
Гастро - интестинално крвављење		+	+	
Mallory - Weiss ов синдром	+			
Дилатација желуца		+	+	
Карцином желуца		+		
Страно тело у желуцу		+	+	
Бенигни тумори желуца	+			
Танко црево и црвуљак				

Интестинална атрезија		+		
Meckel - ов дивертикулум	+			
Умбиликална фистула, омфалоцела		+	+	
Малротација црева		+		
Повреде и дивертикулуми танког црева		+		
Crohn - ова болест		+		
Обољења мезентеричних крвних судова		+	+	
Тумори танког црева		+		
Карциноид GIT	+			
Фистуле танког црева		+	+	
Акутни апендицитис и компликације		+	+	
Тумори апендикса		+		

Хирургија жучне кесе и жучних путева				
Холедохолитијаза		+	+	
Акутни холециститис		+	+	
Хидропс жучне кесе	+			
Емпијем жучне кесе		+	+	
Хронични холециститис		+		+
Билијарни илеус	+			
Карцином жучне кесе и жучних путева		+		
Повреде билијарног тракта		+		
Хирургија јетре				
Примарни тумори јетре	+			
Метастатски тумори јетре		+		
Цисте јетре		+		
Ехинококус јетре	+			
Апсцес јетре	+			
Повреде јетре		+		
Портна хипертензија		+		
Хирургија панкреаса и слезине				
Pancreas anulare	+			
Акутни панкреатитис		+		
Хронични панкреатитис		+		
Псеудоцисте панкреаса	+			
Тумори панкреаса		+		
Повреде слезине и субкапсуларна крвављења		+	+	
Индикације за спленектомију	+			
Хирургија дебелог црева				
Интестинална асепса и механичка припрема дебелог црева		+		+
Улцерозни колитис		+	+	
Crohn - ова болест колона		+	+	
Радијациони, псеудомембранозни колитис		+		+
Токсични мегаколон	+			
Исхемијски колитис		+	+	
Дивертикулоза колона		+		
Полипи колона		+		
Карцином колона		+		
Повреде колона		+		
Остали тумори колона	+			

Хирургија ано - ректума				
Hirschprung - ова болест		+		
Анална атрезија		+	+	
Полипи ректума (аденоми, породична полипоза)		+		
Пролапс ректума		+		
Ректоцела, фекална инконтиненција		+	+	
Хемороиди		+	+	
Пери - анални апсцес		+	+	
Анална фисура		+	+	
Анална фистула и супуративни хидро - аденитис		+		
Карцином ректума		+	+	
Повреде ректума и аналног предела		+	+	
Анални тумори		+		
Спољашње крвављење из дигестивног тракта		+	+	
Хирургија кила, трбушног зида и ретро - перитонеума				
Ингвинална хернија (директна и индиректна)		+	+	
Феморална хернија		+	+	
Епигастрична хернија		+	+	
Инцизионална хернија		+	+	
Умбиликална хернија		+	+	
Укљештене херније		+	+	
Компликације хернија		+	+	
Урођене мане, запаљења и тумори трбушног зида		+	+	
Повреде трбушног зида		+		+
Синдром акутног абдомена, перитонитис, повреде абдомена				
Акутни абдомен		+	+	
Перфорације шупљих органа		+	+	
Перитонитис уопште		+	+	
Дифузни перитонитис		+	+	
Посебни облици акутног перитонитиса		+	+	
Суб - френични апсцес		+		
Апсцес Douglas - вог простора		+		
Абдоминални бол (диференцијална дијагноза)		+	+	
Интра - абдоминално крвављење		+	+	
Повреде паренхимских органа трбуха		+	+	
Повреде шупљих органа трбуха		+	+	

Синдром интестиналне опструкције				
Синдром акутног абдомена Илеус		+	+	
Опструкције танког црева		+	+	
Опструкције дебелог црева		+	+	
Паралитички илеус		+		+
Мезентерички лимфаденитис	+			

1. Студент мора имати теоретско знање о наведеној вештини
2. Студент мора видети како се одређена вештина изводи за време вежби
3. Студент изводи вештину под надзором предавача више пута током вежби
4. Студент рутински изводи наведену вештину и спреман је да је примењује у пракси

ВЕШТИНА	1	2	3	4
Физикални преглед трбуха				+
Пласирање назо - гастричне сонде			+	
Евентрација килних отвора				+
Мануелна репозиција херније			+	
Дигитални преглед ampule recti				+
Примена клизме				+
Асистирање на операцији абдомена			+	
Скидање конаца са чисте лапаротомијске ране			+	
Тумачење нативних радиографија трбуха			+	
Тумачење ендоскопских налаза трбуха		+		
Тумачење ултразвучног налаза трбуха		+		
Тумачење биохемијских параметара крви			+	

ЕНДОКРИНА ХИРУРГИЈА

1 – Студент треба да буде информисан о постојању одређених клиничких стања

2 – Студент је оспособљен да у свакодневној клиничкој пракси препозна симптоме и знаке одговарајућих клиничких стања и да постави њихову радну дијагнозу. Ниво знања студента може бити различит, али мора подразумевати знање основних принципа дијагностике и/или терапије одговарајућих стања

Д – Подразумева да студент може сам да постави дијагнозу физикалним прегледом или помоћу елементарних дијагностичких метода које тражи сам будући лекар опште праксе (лабораторијске анализе, одговарајући РТГ снимак)

Т – Студент треба да буде у стању да лечи некомплицоване форме болести

КЛИНИЧКО СТАЊЕ	1	2	Д	Т
Струма		+	+	
Хипертиреоза		+		+
Примарни хиперпаратиреоидизам		+		
Секундарни и терцијерни хиперпаратиреоидизам		+		
Хипопаратиреоидизам		+	+	
Солитарни нодуси и тумори штитасте жлезде		+	+	
Тумори коре надбубрега		+	+	
Инсуфицијенција коре надбубрега		+	+	
Тумори медуле надбубрега		+	+	
Инсулином	+			
Zollinger-Elisson - ов синдром	+			

1. Студент мора имати теоретско знање о наведеној вештини

2. Студент мора видети како се одређена вештина изводи за време вежби

3. Студент изводи вештину под надзором предавача више пута током вежби

4. Студент рутински изводи наведену вештину и спреман је да је примењује у пракси

ВЕШТИНА	1	2	3	4
Физикални преглед врата				+
Физикални преглед болесника уз уочавање карактеристичног изгледа код појединих ендокринопатија				+
Аспирациона биопсија штитасте жлезде танком иглом (FNAВ)		+		

ГРУДНА ХИРУРГИЈА

1 – Студент треба да буде информисан о постојању одређених клиничких стања

2 – Студент је оспособљен да у свакодневној клиничкој пракси препозна симптоме и знаке одговарајућих клиничких стања и да постави њихову радну дијагнозу. Ниво знања студента може бити различит, али мора подразумевати знање основних принципа дијагностике и/или терапије одговарајућих стања

Д – Подразумева да студент може сам да постави дијагнозу физикалним прегледом или помоћу елементарних дијагностичких метода које тражи сам будући лекар опште праксе (лабораторијске анализе, одговарајући РТГ снимак)

Т – Студент треба да буде у стању да лечи некомплицоване форме болести

КЛИНИЧКО СТАЊЕ	1	2	Д	Т
Деформитети зида грудног коша		+		
Трауматски хемоторакс и пнеумоторакс		+		+
Прелом ребара са и без компликација		+		+
Прелом стернума		+		
Интра - плеуралне компликације торакалне трауме		+	+	
Спонтани пнеумоторакс (примарни и секундарни)		+	+	
Апсцес плућа и бронхијектазије		+		
Ехинококус плућа	+			
Карцином плућа (патохистолошки типови, дијагностика и мултидисциплинарно лечење)		+	+	
Медијастинитис		+	+	
Тумори медијастинума		+		
Акутни респираторни дистрес синдром		+	+	

1. Студент мора имати теоретско знање о наведеној вештини

2. Студент мора видети како се одређена вештина изводи за време вежби

3. Студент изводи вештину под надзором предавача више пута током вежби

4. Студент рутински изводи наведену вештину и спреман је да је примењује у пракси

ВЕШТИНА	1	2	3	4
Утврђивање присуства течне колекције у плеуралном простору перкусијом и аускултацијом				+
Утврђивање присуства ваздушне колекције у плеуралном простору перкусијом и аускултацијом				+
Палпација увећаних супраклавикуларних и аксиларних лимфних жлезда				+
Радиографски налаз течне колекције у				+

ВЕШТИНА	1	2	3	4
плеуралном простору без присуства ваздуха				
Радиографски налаз хидропнеумоторакса				+
Радиографски налаз тумора плућа				+
Радиографски налаз ателектазе плућа				+
Радиографски налаз код тумора медијастинума				+
Радиографски налаз код руптуре дијафрагме			+	
Припрема стерилног система за плеуралну пункцију			+	
Припрема стерилног система за дренажу грудног коша			+	
Формирање дренажне боце и одговарајуће конекције		+		
Транспорт болесника са торакалном дренажом			+	
Плеурална пункција			+	
Торакална дренажа			+	
Перкутана биопсија плеуре		+		
Перкутана биопсија зида грудног коша		+		
Перкутана биопсија плућа		+		
Узимање узорка артеријске крви за гасне анализе			+	
Поступак са течним садржајем евакуисаним из плеуралног простора			+	

ВАСКУЛАРНА ХИРУРГИЈА

1 – Студент треба да буде информисан о постојању одређених клиничких стања

2 – Студент је оспособљен да у свакодневној клиничкој пракси препозна симптоме и знаке одговарајућих клиничких стања и да постави њихову радну дијагнозу. Ниво знања студента може бити различит, али мора подразумевати знање основних принципа дијагностике и/или терапије одговарајућих стања

Д – Подразумева да студент може сам да постави дијагнозу физикалним прегледом или помоћу елементарних дијагностичких метода које тражи сам будући лекар опште праксе (лабораторијске анализе, одговарајући РТГ снимак)

Т – Студент треба да буде у стању да лечи некомплицоване форме болести

КЛИНИЧКО СТАЊЕ	1	2	Д	Т
Обољења артерија		+		+
Повреде крвних судова		+		+
Анеуризме, AV фистуле		+		
Анеуризме абдоминалне аорте		+	+	
Анеуризме периферних артерија		+	+	
Акутне оклузије артерија		+	+	
Хроничне оклузије артерија аорто - илијачне регије		+		
Хроничне оклузије артерија феморо - поплитеалне регије		+	+	
Хроничне оклузије дисталних артерија доњих екстремитета		+	+	
Хируршке болести каротидних и вертебралних артерија		+	+	
Raynaud - ов феномен		+		
Дијабетично стопало		+	+	
Варикси доњих екстремитета		+	+	
Површински тромбофлебитис		+	+	
Тромбоза дубоких вена		+	+	
Пост - тромботични синдром		+		
Ulcus cruris varicosum		+		
Лимф - едем (примарни и секундарни)		+		

1. Студент мора имати теоретско знање о наведеној вештини

2. Студент мора видети како се одређена вештина изводи за време вежби

3. Студент изводи вештину под надзором предавача више пута током вежби

4. Студент рутински изводи наведену вештину и спреман је да је примењује у пракси

ВЕШТИНА	1	2	3	4
Инспекција, палпација екстремитета				+
Процена степена исхемије екстремитета				+
Палпација периферних пулсева				+

ВЕШТИНА	1	2	3	4
Преглед површног, дубоког и комуникантног венског система			+	
Препознавање критичне исхемије екстремитета				+
Испитивање моторике екстремитета				+
Испитивање сензибилитета екстремитета				+
Хемостаза дигиталном компресијом			+	
Хемостаза компресивним завојем			+	
Хемостаза Есмарх - овом повеском			+	
Хемостаза пнеуматском манжетом			+	
Хемостаза тампонадом ране		+		
Хемостаза хируршким шавом			+	
Хемостаза лигатуром крвног суда		+		
Пласирање еластичног завоја				+
Пласирање еластичне чарапе				+
Извођење Nomans - овог теста				+
Изводјење Burger - ове пробе				+
Trandelenburg - ов тест			+	
Perthes - ов тест			+	
Вене - пункција				+
Пункција артерије			+	
Доплер сонографија		+		
Катетеризација артерије		+		
Обрада дијабетског стопала			+	
Некректомија		+		
Превијање болесника са фасциотомијом			+	

НЕУРОХИРУРГИЈА

КЛИНИЧКО СТАЊЕ	1	2	Д	Т
Акутна главобоља (диференцијална дијагноза)				+
Симптоми и знаци интракранијалне хипертензије				+
Акутни бол у врату				+
Акутни лумбални бол				+
Акутни спонтани поремећај стања свести			+	
Акутни развој хемипарезе			+	
Акутни развој парепарезе			+	
Акутни поремећај вида			+	
Повреде поглавине код одраслих				+
Повреде поглавине код деце				+
Повреде костију лобање код одраслих		+		
Повреде костију лобање код деце		+		
Повреде интракранијумских структура		+		
Пост - трауматски синдром и његов третман		+		
Повреде главе ватреним оружјем	+			
Субдурални хронични хематом			+	
Повреде вратног дела кичмене мождине (примарна медикаментозна терапија)				+
Повреде торакалног дела кичмене мождине (примарна медикаментозна терапија)				+
Повреде caude equine			+	
Повреде кичмене мождине ватреним оружјем	+			
Спонтана суб - арахноидална хеморагија			+	
Интракранијалне артеријске анеуризме				
Хипертензивне интракранијалне хеморагије			+	
Интракранијалне хеморагије узроковане артериовенском малформацијом		+		
Артериовенске малформације мозга		+		
Супра - тенторијални тумори мозга		+		
Инфра - тенторијални тумори мозга		+		
Тумори хипофизе		+		
Тумори кичменог канала и мождине		+		
Интракранијални емпијемии апсцеси		+		
Спинални апсцеси кичменог канала	+			
Цервикална радикулопатија			+	
Цервикална мијелопатија			+	
Лумбална радикулопатија			+	
Синдром caude equinae			+	
Цервикална дискус хернија		+		
Торакална дискус хернија	+			

КЛИНИЧКО СТАЊЕ	1	2	Д	Т
Лумбална дискус хернија		+		
Ретенција урина			+	
Инконтиненција урина			+	
Ретенција столице		+		
Инконтиненција столице		+		
Конгенитални хидроцефалус			+	
Нормотензивни хидроцефалус	+			
Повреде и обољења брахијалног плексуса		+		
Повреде и обољења n. axillaris - a		+		
Повреде и обољења n. musculocuteneus - a		+		
Повреде и обољења n. medianus - a		+		
Повреде и обољења n. ulnaris - a		+		
Повреде и обољења n. radialis - a		+		
Повреде и обољења n. ischiadicus - a		+		
Повреде и обољења n. peroneus - a		+		
Повреде и обољења n. tibialis - a		+		
Повреде и обољења n. femoralis - a		+		
Неуралгија n. trigeminus - a		+		
Остале кранијалне неуралгије	+			
Интеркостална неуралгија	+			

1. Студент мора имати теоретско знање о наведеној вештини
2. Студент мора видети како се одређена вештина изводи за време вежби
3. Студент изводи вештину под надзором предавача више пута током вежби
4. Студент рутински изводи наведену вештину и спреман је да је примењује у пракси

ВЕШТИНА	1	2	3	4
Неуролошки преглед кранијалних нерава				+
Неуролошки преглед горњих екстремитета				+
Неуролошки преглед трупа и кичменог стуба				+
Неуролошки преглед доњих екстремитета				+
Испитивање говора				+
Испитивање памћења				+
Одређивање поремећаја стања свести по Glasgow кома скали				+
Испитивање рефлекса можданог стабла			+	
Испитивање функције сфинктера код одраслих			+	
Прегледа политрауматизованог пацијента са поремећеним стањем свести				+
Обрада повређеног пацијента са поремећеним стањима свести			+	
Припрема политрауматизованог пацијента са поремећеним стањем свести за транспорт				+
Обрада ране и њене околине у				+

ВЕШТИНА	1	2	3	4
косматом делу поглавине				
Инспекција дна ране поглавине				+
Шав ране поглавине дужине до 5цм				+
Дигитална компресија и компресивни развој код повреда окципиталне артерије и a. temporalis superficialis				+
Скидање конаца након обрађених повреда поглавине				+
Преглед пацијента са акутном главоболњом и поремећеним стањем свести				+
Неуролошки преглед новорођенчета				+
Неуролошки преглед одојчета				+
Преглед фонтанела и обима главе детета				+
Процена поремећаја стања свести према Glasgow кома скали за децу				+
Тестови истезања код радикулопатија			+	
Нативна радиографија лобање		+		
Компјутеризована томографија мозга		+		
Нуклеарна магнетна резонанца мозга		+		
Нативна радиографија кичменог стуба		+		
Компјутеризована томографија кичменог стуба и кичменог канала, без и са интратекалним контрастом	+			
Нуклеарна магнетна резонанца кичменог канала и стуба	+			
Лумбална пункција			+	
Queckenstedt - ов тест	+			
Испитивање функције брахијалног плексуса				+
Испитивање функције n axillaris - a				+
Испитивање функције n. musculocuteus - a				+
Испитивање функције n. radialis - a				+
Испитивање функције n. medianus - a				+
Испитивање функције n. ulnaris - a				+
Испитивање функције n. ischiadicus - a				+
Испитивање функције n. peroneus - a				+
Испитивање функције n. tibialis - a				+